

Majnap minden nap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Égész évre 12 ft, félre 6 ft, év-
negyede 3 ft o. e.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál urak kereskedésében, hol egyes szá-
mók is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordantca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr.
s egyszeri beiktatás után 30 kr. ből kezdődik.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: akiadivatal-
ban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papir-
kereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király utca 22.
sz.) Bécében: Hasenstein és Vogler (Neu-
er-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.
sz.) Rudolf-Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seiler-
stätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart.
Nyitási díjak: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

Tisza Kálmán, választói és az or- szág előtt.

I.

(Ss.) Több napja már kaptunk volt távirati értesítéseket Tisza Kálmán debreczeni követjelen-
téséről; hanem mi azzal tartottunk, hogy egy párt-
vezér nyilatkozatát, ha mindjárt ellenzéki is —
előbb szóról szóra, figyelemmel és megfontolva
kell átolvasni, áttanulmányozni, hogy azután méltó-
nyos és részrehajlatlan bírálat alapján mondhas-
sunk felette véleményét, az igazságot és a nemzet
érdekét tartván szem előtt.

Mások a jobboldalon másként cselekedtek:
odaborolva a porba a pártédek mindenáron
való bálványozására.

Nem irigyeljük ezek taktikáját, kik, mielőtt
Tisza Kálmán beszédét csak olvashatták volna is,
már pálczáat törtek felette.

Akadott oly pesti nagy politikai lap is, mely a
balközép e vezetését, nem is látott követjelentése
alapján, a megtestesült forradalmárnak kiáltotta ki,
mintha csak arra törekednék, hogy a kormányt és
bankosaját Debreczenbe szállítsa, april 14-ét is-
métélje, a dynastiát detronisálja, stb., stb.; a deb-
reczenieket pedig azzal tisztelte meg, hogy az or-
szág pénzét szeretnék zsebre tenni — csupa ha-
zafiságból mint tevők 184 $\frac{3}{4}$ -ben.

Nem tartjuk mi Tisza K-t egy Thiershez
hasonló nagy államférfiúnak, ki az annyira meg-
próbált, annyi párta szakgatott Frankhont az ör-
vény szelén állította meg, s a köztársaságot napról-
napra jobban megszilárdítja; ki az ország pénz-
ügyeit az 5 milliárd sulya alatt is javítja, s csak
imént tönkre vert hadseregét újra szervezti; —
egy Gladstone-hoz sem hasonlíthatjuk őt, ki ha
2 $\frac{1}{2}$ órát beszélt az irlandi kérdéstről, Maculay nyel-
vén adta elő annak egész kétszázados történelmét;
sőt Ghyczyt is fölébe helyezük, mert nála a na-
gyobb higgadságot, mélyebb belátást nemcsak a
nagyobb tehetséget, de a bővebb élettapasztalat is
támogatják; — amde mindezek dacára tudjuk, s
hiába tagadnánk el mások is azt, hogy Tisza Kálmán
infinité fölötté áll azoknak, kik a hazafias
Debreczenet önhasznouleséssel vádolgatják, s arra a
pártvezérre, kit a lefolyt parlamentben is oly nagy-
számú ellenzék követett reá fogják a felségárulás-
sá határos forradalmi törekvést, nem gondolva meg
azt, hogy e váddal egyszersmind a magyar nemzet
egy jó részét ok nélkül és okatlanul gya-
nusítják.

A kik effélékkel dobálóznak, azokba még
egy csöppje se létezik egy Bethlen Gábor, egy
Eszterházy, egy Széchenyi, egy Kossuth, egy Deák
államférfiúi talentumának; az ilyenekből nem válnak
Sheridanok, Burkek, Foghtok, Brughamek,
Peelek vagy O'Connelek, Palmerstonok, — leg-
főbbé Pitt-ek vagy öreg Bismarck-ok, de
csak papirkiadásban. Különbön megdolgnak
azt, hogy a közlegő izgalom előestvéjén nem kell
a magyar nemzet ellenzéki részét forradalmi visz-
keteggel, törekvésekkel vádolgatni, s annak vezér-
rét úgy állítani a közvélemény elé, mintha a leg-
törvényszerűbb tettekre is kész és képes volna.

Tisza Kálmán debreczeni követjelentéséből
tanulhatunk sokan, kik eddigelé édes magukat
magasan fölötté képelték.

Lássuk csak miket mondott ez a megtestesült
forradalmár, a haszonleső jó debreczenieknek?

Lehet, hogy emlékeztetem csak, hanem én
Tisza K-tól, sőt még sok másoktól se olvastam
higgadtabb hangon tartott beszédet. Sok helyen a
legkonokabb jobboldali is így kiáltana fel hallásá-
nál: a nemzet szívével érez, nyelvén beszél, — s
mégis ugyanakkor a legdühösebb szélbaloldali sem
mondhatná reá a nem helyest; ép ez mutatja, hogy
a szónok nem egy helyen az igazságérzet sugal-
lata alatt állott, a részrehajlatlanság színvonalára
emelkedett és szólott úgy, a mint az egy mérséklő
pártvezérhez, a egy nemközéps államférfiúhoz illő
vala; hogy a pártvezér sem szeríthatta egészen
háttérbe, az nagyon természetes.

Tisza Kálmán legelőbb is a balközép politikai
eljárásának védelmére kelt. Azt állítja, hogy az
ellenzék a közjogi kérdéseket csak két ízben toltá
előtérbe: a francia-német háború és a cseh moz-
galmak alkalmából; — az állításokat gyengén tudta
támogatni, miután köztudomás, hogy csaknem
minden törvényjavaslat a közjogi állás szempontjából
lett megtámadva a baloldali részéről, — lehet
hogy néha T. K. akarata ellen. A balközép közjogi
álláspontjának gyengése okozhatta azt is, hogy
T. K. itt a tuzáshoz is folyamodott; például: a
mit a francia-német háború alkalmából egy-két
jobboldali lap hirdetett, azt az összes deákparti
sajtónak tulajdonítja, — másfelől, a mi a parlament
többségének vala érdeme, s másé nem is lehetett,

azt az ellenzéknek, tehát a kisebbségnek követelte.
Szerinte, az összes ellenzék felszólalása „adta meg
Andrássy Gy. gróf fegyvertelen semlegességi poli-
tikájának érvényesítésére a kellő „hatást és sulyt“.
A tuzásnak elmaradhatlan következménye az ön-
magával ellenmondásba keveredés, a minthogy ezt
T. K. se kerülhette ki ép e pontnál. Mert előbb
azt állítja, hogy a magyar ellenzék, tehát parla-
mentünk kisebbségének magatartása biztosítja a
semlegességet 1870-ben, — s utóbb még is így
szólt: hazánk, külügyi tekintetében nem saját
törvényhozása által gyakorolja az ellenőrködést.
Az ellenzék döntő sulyából az is sokat levon, a
mit T. K. a közös hadseregről mondott, hogy t. i.
az 1870-ben harczképtelen volt; mindezek ép az
ellenkezőt constalálják annak, mit T. K. bevezet-
tésül állított! más tényezők voltak a döntő hatá-
sua és nemcsak a balközép „felszólalásai“.

T. K. a cseh mozgalmakat is a pártédek
szemüvegén át nézi s így ferdén látja; ezért hely-
telen beavatkozásnak nevezi azon jobboldali poli-
tikát, mely a szláv foederalismus elebe segített
zárvát tolni. A magyar politikusknak eszébe juthatna
e tény érintésénél, hogy az olyan állapot létrejove-
tele a Lajthán tul, behatna máshová is anélkül,
hogy erre ürgyvet kellene szolgáltatni, s hogy az
a foederalismus ép azt az alkotmányosságot ve-
szélyeztette, melynek teljességét maga az ellenzék
is hangsúlyozta a kiegyezés alkalmából adott mind-
kétrendbeli különvéleményében.

A balközépi, gyakran elcsuszott politika vé-
delme — mint látjuk — T. K. követjelentésében
is meglehetősen egyoldalú; hanem azért sok igazsá-
ga van abban, hogy a parlament többre mehetett
volna, ha a törvényhozási teendőkre helyesebb
egymásutánt és rendet hoz vala be.

Ez a tanács megfontolásra méltó, annál is
inkább, mert itt már Tisza K. az államférfiu szól:
„teljes készséggel elismerem, — ngymond — hogy
ezen országgyűlés folyamában is hozattak tör-
vények, melyek részint hiányt pótolnak, részint
előre lépést jeleznek, törvények, melyeknek ha
lehetnek is, mint minden emberi műnek vannak,
egyes igazítandó, javítandó részei, de melyektől
még is azt, hogy hiányt pótolnak, megtagadni
nem lehet“. Igaz, hogy T. K. ehhez hozzá adja
azt, hogy e törvények „az ellenzék buzgó rész-
vételével jöttek létre“; de ezzel nem tér el az
igazságtól, ettől csak akkor jár messzire, midőn a
szabadelvű reformtörekvéseket kizárólag az ellen-
zéknek vindicalja, s pártcessettel vázolja, mit óhaj-
tott, mit ellenezett a balközép, hallgatva arról, mit
tett, mit végzett e részben is a többség.

Tisza K. beszédének ez a leggyengébb oldala.
Ugyanis a választási törvény indítványozott, de
agyonbeszélte reformját, mint jogfosztó törekvést
tűnteti fel, bár ezt, statistikai adatok helyett,
Debreczenre vonatkozólag is csak a „bizonyosan
megy ezerre azon választók száma, kik a 48-iki
törvény szerint e joggal bírnak, de a beadott tör-
vényjavaslat által e joguktól megfosztattak volna“
— szólásával igazolja; mert köztudat, hogy a
tjavaslat csak azt akarta elérni, hogy a 48-iki
törvény megtartassék, de jogokat csak is az
gyakorolhasson, kit evvel a törvény valóban fel-
ruházott s így vége szakadjon a visszaéléseknek.
Itt tehát a törvényvédő szerep nem az ellenzéké!

Legujabb táviratok.

Arad, máj. 8. Ma d. e. 10 óra 30 perczkor törté-
nt az ünnepélyes bevonulás. Ő felségét banderiumok
kísérték; közvetlenül mögötte József főhg foglalt helyett
egy kocsiában. A király a megyeházban szállt le, és azon-
nal küldöttségeket fogadott.

Bécs, máj. 8. A hadsereg felszerelése tárgyában
kiküldött enquete-bizottság mai ülésében egyhangulag
kimondotta a hadügyér képviselőjével szemben, hogy a
Skene-konsortiummal kötött szerződés katonai, nemzet-
gazdasági és pénzügyi tekintetben káros és így azonnal
felmondandó, — közelebbi ülés 14-én.

Bécs, május 8. A „Tagblatt“-nak jelentik Lem-
bergből: Egy cs. ukáz a száműzött Fialkowski püspököt
mohilewi érsekké, Oroszország összes kath. egyházainak
metropolitájává és a szent pétervári kath. synodus elnö-
kévé nevezi ki; — ezáltal — a pápa beleegyezésével —
a congressusi Lengyelországban lévő varsoi érsekség
tényleg megszüntettnék látszik.

Versailles, május 8. Azt állítják, hogy Bazaine
holnap fogoly gyanánt jelentendi magát.

Bielicz, május 8. A strikeoló munkások tetemes
kihágásokkal nyugtalanítják a várost. Katonasz fog el-
lenük használni. Bielitz és Biala táviratilag katonaj
erősbitést kértek, hogy a kihágásoknak vége vettessek.

London, május 7. Az alsóházban Gladstone beje-
lenti, hogy még a szünapok előtt előterjesztendi az
Alabama-kérdésre vonatkozó levelezést, vagy pedig az
Amerikával folyamatban lévő tárgyalások szabatos állá-

sáról és a maga nézeteiről közléseket teend a háznak.
Köszöni a parlamentnek és az országnak az irányában
tanusított elnézést, melyet ő a kormány iránti bizalom
jeléül tekint. Azt hiszi, úgy találandják, hogy a kor-
mány adott nyilatkozatai szellemében és a parlament bi-
zalmát igazoló módon járt el. Bartolot kérdésére vála-
szolva, hozzáteszi még Gladstone, hogy a ház, ha üd-
vösnek tartja, fejezze ki véleményét; — erre úgy le-
hetne alkalom, ha a szünapok elhalasztatnának.

Konstantinápoly, máj. 7. A sultán ma reggel az
oroszkövetségi palotában Olga, württembergi királynét
látogatta meg. Olga királyné unokájával, Vera nagyher-
czegnővel, Ignatieff orosz követ nejének és többeknek
kíséretében délután a sultán anyjánál tett látogatást. A
királyné pénteken Athenebe megy. Károly Lajos főher-
czeg ma reggel Brüsszába utazott.

Bombay, május 8. Negyven zsilipnek átszakadása
következtében Vallore tájéka egészen elöntetett a víz ál-
tal; ennek folytán 1000 ember veszté életét, 12,000 fer-
del nélkül maradt, és 3000 mindenétől megfosztatott.

Madrid, május 8. A pampeloni kormányzó je-
lenti: Don Carlos többek kíséretében Franciaországba
menekült.

A király körútja.

Május 5-én reggel 4 órakor a baranyai parton a
Ferencz-csatorna torkolatával szemben állomásozó „Fe-
rencz József“ gőzösön már élénk mozgalom mutatkozott.
Ő felsége s az összes kíséret csakhamar talpon volt, s
még öt óra előtt átmentek a kis „Ebersdorf“ gőzösré,
mely a királyt kíséretével a Ferencz-csatornán Kis-Szta-
párra vala szállítandó. Az indulás percében — pontban
5 órakor — a taraczkok megszólaltak, s a Duna tükért
mintegy 15 halász-csónak lepte el, melyek nemzeti zász-
lókkal diszítve rajongták körül a királyi hajót. E csóna-
kok egész éjen át a „Ferencz József“ gőzös közelében
állottak, szabadon a Duna közepén; az ottani halászok
titka, mint mondják, hogy a csónakot csupán a kor-
mányrud lassu mozgása segítségével állva tudják tar-
tani a sebessen áramló folyamon. A hajó egy kanyarodás-
sá a csatorna bejáratához ért, s az ottani zsilipben
kissé megállapodott. A partot éljenzó embertömeg lepte
el. Egyszerre megjelent a parton Türr István olasz altá-
bornagy ur, a csatorna engedményese, s üdvözlé király
ő felségét.

A király következőleg felelt Türr üdvözlésére: „Ez
alapkő letételénél különösen azért is óhajtottam jelen
lenni, mert Magyarország első csatornája, melynek most
a tudomány vívmányai szerint leendő célszerű átalaki-
tása tervezetik, áldott emlékü, Istenben boldogult nagy-
atyám által létesített. E műnek kettős czélja van: t. i.
új utat nyitni és újabb lendületet adni a hazai kereske-
delemnek, s e mellett lehetőleg megelőzni azon rombo-
lásokat, miket az elemek a magyar Alföld termékeny
rónáin már több ízben okoztak. Engedje a mindenható,
hogy e vállalat megfelelően rendelkezésének, s hogy az
áldott vidék népessége nyugalomban és zavartalanul él-
vezhesse szorgalmának gyümölcsseit.“

A nagy lelkeséssel fogadott királyi szavak el-
hangoztával, miután időközben a zsilip vize a kellő ma-
gasságra emelkedett, a hajó megindult, most már Türr
altábornagyot s az itt beszállt grf Ráday Gedeon kir. biz-
toszt s több díszes sátor messziről hirdeté, hogy itt a
Felső körútjának egyik legnevezetesebb pontja van. A
mint a hajó, az utitervhez képest, pontban 10 órakor
megérkezett, az óriási embertömeg viharhoz hasonló
örömrádása ráta meg a leget; több zenekar, ezek közt
egy igen jeles katonai, kezdé játszani a néphimnust. A
királyt, a mint a partra lépett, Bácsmegeye díszes küldöt-
tsége üdvözlé. A küldöttség vezetője, a főispán, a követ-
kező szavakat intézte Ő Felsőségéhez.

„Felsőség császár és apostoli király!
Legkegyelmesebb urunk!
E mai napnak emléké Bács-Bodroghmegeye év-
könyveiben a történelem kettős jelentőséggel fogja meg-
örökíteni.
Egyik lapra a nemzeti vagyonosodás újabb bizto-
sítékát, a másikra a nagylelkű fejedelmi részvét tündök-
lő tanuságát jegyzendi fel.
Az elsőnek legkegyelmesebb felavatása által csá-
szári és apostoli királyi felséged anyagi jólétünk, az
utóbbi által a néphála kiapadhatlan forrását nyitja meg.
Midőn tehát Bács-Bodroghmegeye közönségének
küldöttsége császári és apostoli királyi felséged legke-
gyelmesebb színe elé járul, hogy örömtől viszhangoz ter-
ületén koronás királyt jobbagyi hódolattal üdvözlője
és hogy felséged iránti tántoríthatlan hűségének és ra-

gaszkodásának élő kifejezést adjon, a boldogító érzel-
és legmélyebb hálától áthatott kebellet eseng, hogy az
ég áldása kisérje felségedet, és hogy a mindenható isten
császári és apostoli királyi felségedet, felséges családjá-
val együtt, hű népeinek üdvére dicsőségben és boldog-
ságban sokáig, igen sokáig őrlesse!“

Az éjének eldördülése után király ő felsége kö-
vetkező szavakat méltóztatott Bács-Bodroghvármegye
küldöttségéhez intézni:

„Személyesen jöttem önök körébe, hogy bizto-
s tudomást szerezsek magamnak azon elemi károkról, mik
Magyarország ezen különben áldott vidékét oly sajnosan
érték, s egyszersmind jelen legyek egy oly munkálat
megindításánál, mely hivatva van hasonló károsításokat
megelőzni, s a Magyarországra nézve annyira fontos ün-
tözési első művet létesíteni. Legfőbb törekvésem leund:
lehetőleg enyhíteni az érintett csapás szomorú követke-
zményeit, s ebben mind a hatóság, mind a néposág ér-
lyes közreműködésére annál inkább számítok, mert a
segély eredményét csak az erő egyesülése, s őszinte
szövetkezés biztosíthatja. Egyébiránt kedvesen fogadom,
s szívőből viszonozom üdvözlőket.“

E szavak után király Ő Felsőge kíséretével előbbre
hatolt a számára előkészített díszes sátor irányában. Ne-
hány lépésnyi haladás után, bájós fiatal hölgyekből álló
küldöttség élén Mjithényi Ilka bárónő, mint ennek elnö-
ke, egy szép virágcsokrot nyújtott át Ő Felsőségének: Ő
Felsőge kegyessn válaszolt s kíséretével sátora felé tar-
tott, s szárnysegédeivel és a miniszterekkel ebben helyet
foglalt, míg kíséretének többi tagjai egy másik sátorban
helyezkedtek el. Azután szent mise következett, mely
után Haynald érsek alkalomszerű szent beszédében fejte-
gette a megkezdendő csatornázási mű jótékony hatásait s
Isten áldását kérte ki e műre, Ő Felsőge, a királyi csa-
ládra és a népre.

A szent beszéd után ő felsége kíséretével, s a me-
gyei főispánal az ujonan építendő sztapár-zombori csa-
torna végpontjához ment, hol a csatornai mérnökök ál-
lottak, — az első ásócsapást megteendő. E czélra egy
szép ezüst ásó volt előkészítve, melynek nyelé bársony-
nyal vala behuzva, s ezüst szekekkel kiverve, nemkü-
lönben egy finoman faragott talicska, melynek kerékét
ezüst sin köríté. Ő felsége megállván a kitűzött ponton,
Tisza Lajos közlekedési miniszter ur átnyújtá kezébe az
ásót, melyet a király a földbe szurván, egy földhantol
tön vele a talicskára. Ugyanezt tevők sorban gr. Lónyay
Meyhért miniszterelnök ur, Kerkapoly és Wenckheim
miniszter urak, nemkülönben gr. Bellegarde, ő felsége
első főszárnysegéde. Erre Tisza Lajos közlekedési mi-
niszter ur felemelvén a talicska fogantuiut, a földet azon
pontra szállítá, hol a partgát építése megkezdendő le-
sz. Mely ünnepélyesség megtörténvén, király ő felsége
kíséretével, egyetemben a néptömeg örömkialtásai, s a
taraczkok durrogása közben, visszatért sátorába. Itt a
megyei főjegyző és főügyész által elébe tett asztalkán a
pergamentre irt ünnepélyes okmányt írta alá, mely az e
nap megörökítése végett emelendő emlékoszlop alapkö-
vében lesz vala elhelyezendő. Ezen okmány szövege kö-
vetkező:

„A mult század végén egy, — a Dunát Monostor-
szegtől a Tiszával Földvárnál összekötő — hajózható
csatorna építésének engedélyezéséért gr. Apponyi Antal,
gróf Harrach és Kiss testvérek folyamodtak.

1794-ben Ő Felsőge, boldog emlékezetű I. Fe-
rencz, Ausztria császára és Magyarország apostoli kirá-
lyja, az építési engedélyt kiadta, megengedvén, hogy a
csatorna nevé viselje, s azon a hajózás magyar lobogó
alatt történjék.

1802-ben Ferencz-csatorna néven átadott a for-
galomnak.

1842-ben átjött az állam birtokába.
1855-ben ő Felsőge dicsően uralkodó I. Ferencz
József, ausztriai császár és Magyarország apostoli kirá-
lyja uralkodásának 7-ik évében befejeztetett a nevével
nevezett Ferencz-József-zsilip Bezdannál, mely a csa-
tornának a Dunából vizzel való táplálására szolgál.

1870-ben a magyar törvényhozás, hogy ezen
fontos vizi út tökéletes jó állapotba helyeztessék s oly
módon átalakíttassék, hogy mig egyfelől a nedves évek-
ben összefutott hó- és esővizek levezető erét képezendi,
másfelől az aszályos években öntözésre használathassék,
meghozta a jelen törvényt, mely által „a csatorna rend-
szeres átalakítására, meghosszabbítására, öntöző csator-
nákkal való kiegészítésére s annak üzletben tartására“
az engedélyt Türr István, olaszországi királyi altábor-
nagnak megadta s ezzel a rendszeres csatornázás által
nyújtandó előnyöket s jótéteményeket az ország e gazdag
termő vidékének biztosította.

Első lépés ez a magyar korona területén, mely
öntöző csatornák építésére történt.

Ezen, nemzetgazdaszatunk kezdeményezés megörökítésére ő
Felsőge, dicsően uralkodó királyunk a mai napon leg-
magasabb személyében tette meg az első ásó-nyomot
azon ponton, hol a sztapár-újvidéki öntöző csatorna a
régii Ferencz-csatornából kiágazand és teite le alakkö-
vét az e nap megörökítésére felállítandó emlékoszlopnak.
Kelt 1872. évi május hó 5-én.

Ferencz József, s. k.“

Ö felségén kívül még a miniszterek, Hajnal érsek és Bács megye s Zombor főispánjai irták alá az okmányt.

Ezen okmány aláírása után egy üvegedénybe, mely ismét egy bádög dobozban helyeztetett el, következő legujabb veretű pénzdarábokat tevő Tisza Lajos közl. min. ur: egy magyar 20 frankos, egy magyar 10 frankos és egy körmőzsi aranyat; egy magyar ezüst frtos, egy 20 és 10 tizkrost, végre egy réz négy és egy krrost. Ez megtörténvén, Ö felsége csupán udvari kísérete s az erre kijelölt személyek kíséretében az alapkövetéltetélre indult. A kitűzött helyen e zélra már minden elő volt készítve. A földön egy nagy négyszögű kő felső lapja látszott, ennek közepében egy kerek nyílás, e kő felett néhány lábnyi magasban egy hasonló nagyságú kő függött, kötelek s csigák által tartva. Az említett kerek nyílásba a közlekedési miniszter ur elhelyezte a már említett okmányt s pénzekkel telt dobozt, nemkülönben a Ferencz-esatorna átalakítására vonatkozó 1870. (?) tvcziknek pergamentre irt s Ö felsége s az akkori miniszterelnök által aláírt egy példányát. Azután a nyílás egy kis kövel elzárván, erre Ö felsége a király ezüst kalapácsával háromszor ráütött s egy ezüstből készült kőragasz-kanállal egy kis mennyiség kőragaszt helyeztet a nyílást elzáró kőre. A munkások által a kő egész felületére kőragaszszal beborítván, az eddig köteleken függő kő leeresztetett az alsó kőre.

E pillanatban taraczkok dörgése, a néptömeg viharos éljenzése s a zenekar játéka nagyszerűen hirdették az ünnepegyesség megtörténését.

Király Ö felsége ekkor ismét visszatért kíséretével sátorához. A sátor előtt megállt, körüle kísérete, környezve a megye és a községek festői díszorségétől. Most a még nem fogadott küldöttségek fogadását következett.

Temesvár, máj. 7. Ma reggel 5 órakor az egész helyőrség a bécsi kapun át a gyakorló térre vonult, hol már roppant néptömeg volt összegyűlve a bekövetkezendő katonai látvány megtekintésére. Hat órakor megjelent a király kocsin, lóra szállt és a tábornokok által környezve szemlélt tartott, mely 8 órakor véget ért. A szemlérl visszatérvén, Ö felsége a városi parkot látogatta meg, és 9 órakor a pályaudvarra indult, Fehértplomra folytatandó útját. A pályaudvaron a tábornokok, fogadó-küldöttségek, a hatóságok várták a királyt. A torontáli küldöttség elbucsuozott itt, a temesi Versetzig, a krassói Fehértplomig kíséri Ö felségét. Az elutazás 9 órakor történt a néptömeg viharos éljenzése között.

Minden állomáson, ott is, hol a vonat meg nem állt, a nép tömegesen ovatiokat hozott, Vojteken és Moraviczán megállt a vonat, a király kiszállt, megszemlélt a polgári őrséget s a népőrséget, a vízkárokról tudakozódott. Egész uton Török-Becsőtől Verseczig a vízkárok szemmel látható, nagy jelenségei mutatkoznak. Verseczen a fogadás minden eddigit felülmúlt, több mint száz leány dusan hintelt virágokat, a határőrvideki állomásokon a nép magyar és oszári zászlókkal, Fehértplomban dísz-zászlóalj volt felállítva, nagy éljenzés.

A küldöttség élén a polgármester üdvözölt a királyt, köszönetet mondván a határőrvideki reformokért, melyek által Magyarországhoz visszacsatoltatnak. Ezután bevonulást, szerb nemzeti banderium magyar jelvények-

kel. A király a városházán fogadta a tisztikart, az ezred községeinek küldöttségét, a papságot, tisztiket biztosította, hogy érdekeik a reformok után is tekintetbe vétetnek. A községi küldöttségek ezeket mondá: A megkezdett reformok a lakosságunk csak javát czélozzák, mert egyenlő jogokat adnak az ország többi lakosaival, azért elvárom, hogy a kivételnél engem és kormányomat, mely ebben egészen akaratom és atyai szándékaim értelmében cselekszik a legerélyesebben támogatni fogják. Ez értelemben működve mindig különös jóakaratomra számíthatnak. Visszajövet ismét lelkesült tüntetés a pályaudvaron. Öt órakor megérkezés Temesvárra. Este díszelőadás a színházban.

A király a színházi díszelőadásán megjelenvén, viharos éljenzéssel fogadtatott. A király páholyában ült még a török követ, Lónyay gr. és Bellegarde gróf. egy negyed óra mulva elhagyta a király a színházat, hosszan tartó éljenzés által kíséretelve. Az ut a király lakásától a színházig fényesen ki volt világítva, s beláthatlan néptömeg hullámozta be.

KÜLFÖLDI HIREK.

Madridból, f. hó 1-én Párisba érkezett tudósítások szerint, a carlista-fölkelés — úgy látszik — Navarra és Biscaya tartományokra van szorítkozva. Biscayában mintegy 4000, s Navarrában mintegy 6000 fölkelő létezik, ezen szám naponként növekedvén a más tartományokból elűzött carlisták által. A közlekedés Madrid és Bilbao közt teljesen el van vágva, de Pampelonával helyre van állítva. A fölkelő haderő zöme Pampelona és Aldmedes közt volt összpontosulva, a francia határ közelében. Serrano gyorsan nyomul elő ez irányban.

Madridból 5-ről jelentik, hogy az oroquietai harcban a carlisták 40 holtat, 10 sebesítet és 730 foglyot vesztek, valamint üldözés közben még több foglyot is ejtettek. Don Carlos 200 emberrel a francia határ felé futott és üldöztetik.

Egy Bayonne-ból 4-ke estéről kelt sürgöny oly híreket jelez, melyek szerint Don Carlos harangzugas közt bevonult Verába s Rada által fogadtatott. Serrano által egy erős csapatot küldetett el Rivera tábornok parancsnoksága alatt a Verától délre Pampelona irányában fekvő Santesteban helység megszállása végett. A San-Sebastiánban kiszállított csapatok megszállva tartják a Verától délre Irane irányában fekvő Oyarzan helységet. Más tudósítások szerint megerősítetik Don Carlos személyes megjelenése, a carlisták működésének vezetése végett.

Mint Madridból 3-ról jelentik, a carlista fölkelőknek Rada parancsnoksága alatti zöme folyvást tevékenyen üldöztetik Rivera tábornok dandára által, s a francia határ felé veszi útját.

London, május 7. A „Times“ jelenti: Granville az Amerika által javaslatba hozott elvet csak feltételesan fogadta el, a menyiben ragaszkodik ahoz, hogy Amerika vonja vissza a közvetett károk iránti igényeket; ezt pedig Amerika nem tartja elfogadhatóknak.

New-York, május 6. A „New-York Herald“ washington levelezője constatálja, hogy Fish államtitkár Amerikának a közvetett károkról vonatkozó indítványa

felett tanácskozást tartott, melyre a külügyi bizottmány-nak csak azon tagjai hivattak meg, kik a kormány párt-hívei. A bizottmány ezen tagjai azt érvényesítették, hogy az egész felelősség nem súlyosodhatik egyedül a republikánus pártira, — s azt kívánták, hogy egy ily fontos ügyben, mely az egész nemzetre oly nagy jelentőséggel bír, a bizottmány összes tagjai hivassanak meg.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 10. 1872.

— Uj előfizetést nyitunk 1872. május-decemberre 8 frttal, május-septemberre 5 frt o. e. A szerk.

— Május 8-án következő táviratot vettük: Az udvarhelyszéki Deák-párt ma ötszáz választó polgár jelenlétében népes értekezletet tartott. Gróf Bethlen János és Török Albert képviselőink eljárásukról beszámoltak és fokozott lelkesedés között újabb kijelöltek. Programbeszédeiket viharos éljenzés kísérte. Deák Ferenczhez bizalmi távirat intéztetett.

— A király körutjáról máj. 8-án délután a következő hírek érkeztek. A Temesvártól Aradra vivő vaspálya minden állomása fel volt díszítve. A király Orczyfalván és Vingán megállapodott, s a községi küldöttségeket fogadta. Uj-Aradon a laktanyát szemléltette meg. Aradra d. e. 10 1/2 órakor érkezett. A pompásan felszített pályaudvart nagy néptömeg lepte el. Dáni főispán beszédet intézett a királyhoz, melyre Ö felsége válaszolt. Közvetlen a pályaudvar előtt Ö felsége lóra ült és szemlélt tartott a csapatok fölött. A bevonulás a városba ünnepi volt. A király a megyeházába szállott és kilencz órától kezdve a küldöttségeket fogadta. Tisztelegtek Bihar-, Arad-, Zarándmegyék, Nagyvárad város küldöttségei, az Aradon ülésező görög-keleti synodus és a lugos-egyházmezei görög-keleti papság, Oltvány püspök vezetése alatt. Délben meglátogatta Ö felsége a kórházat, az iskolákat, a honvédlaktanyát, a várat és a lyceumot. Délután 5 órakor Ö felsége Mezöhegyesre utazott.

— Folyó 1872-ik év május hó 11-én d. é. 4 órakor a gazdasági egyeletnek választmányi ülése lesz a titoknoki szálláson.

— Fogarassy Mihály erdélyi kath. püspök Ö nagyméltósága miután püspökké szenteltetése évfordulati ünnepének és szándékolt főpapi körútjának alkalmából a ft. káptalan és tek. tanári karok tisztelegését s hó kívánatait fogadta és hozzájuk a jelen viszonyokhoz alkalmazott lelkes szavakat intézett, különösen kiemelve, hogy „az erdélyi katolikusok ugyan újabb idő óta többszörös háttérbeszorítást kénytelenek szenvedni, mégis azonban ne szünjünk meg hívei lenni a jelen országgyűlési többségnek“, eltávozott székhelyéről, hogy Brassót, a Barzát, Seps-Miklósvar és Kézdi-Orbai főesperesi kerületeket látogatásával szerencséttesse. Ö nagyméltósága ft. Reinisch Lajos apát és kanonok urnak az egyházmegyei kántortanítói nyugdíjalap kezelése körül kifejtett buzgó és pontos tevékenységéért elismerését nyilvánítván felhívta Ö nagyságát, hogy ez alapot ezutánra is kezelni és lételet biztosítani sziveskedjék. Egyszers-

mind ez alaphoz 1500 frttal mint alapító tag járulni méltóztatott, letévén ezen összeget tizenöt darab 100 forintos és idei jan. 1-től kamatozó erdélyi urbéri kötvényekben.

— Májális. A kolozsvári iparos ifjuság f. hó 26-án zártkörű táncvigalmat rendez a külmonostor-utcza „Nemes“-kertben, a Kolozsvárt felállítandó árvaház és az iparos ifjusági önképzőkör javára. Jegyek válthatók f. hó 25- és 26-án az iparos olvasó-egylet helyiségében déli 12 óráig, délután a helyszínen. Egy jegy ára 1 ft 20 kr o. e.; családi jegyek tetszés szerint.

— A „Times“ e nagyhirű angol lap is gondoskodott hogy Ö Felsége körutazása alkalmával külön jól értesült levelező által az eseményekről folytonosan és hitelesen értesítve legyen. A levelező folytonosan a király kíséretében van.

— Élet-halál közt. E napokban az alföldi vasutvonalon egy kocsivezető a mint a vonat robotgolt s ő a jegyek ellenőrzése végett a lépcsőn egyik wagonból a másikba mászkált, lebukott. Szerencsére nem veszté el rögtön lélekjelenségét, mert a kaposló láncokba kapaszkodott, hol élet-halál közt libegett. Egy vasuti ör észrevén a konduktor fatalis helyzetét, jelt adott a gépésznek ki a vonatot megállítá. A szerencsétlen embert inkább halva, mint élve vették ki a kocsik közül.

Távirati tudósítás a bécsi börszéről.

Május 8-ról: 5% Metalliques 64.55. 5% Nemzeti kölcsön 71.50. 1860-diki államkölcsön 102.50. Bank-részvények 834. Hitelrészvények 328.50. London 114. —. Ezüst 112.—. Cs. kir. arany 4.52. Napoleonor 90.7 1/10.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 82.75. Temesi 80.25. Erdélyi 79.50. Horv.-Slavon 84.—.

Felelős szerkesztő: Sándor János.

NYILTTÉR.

[5—40]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt) gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÖR

orvos- és sebész tudor, szülés és szemész. Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig. Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

A sziv vonása a sors szava!

Varázserővel vonzottak mindig a nyíl város köszönetek, a melyek által mennyiségtani tanár

ORLIČÉ R.

Játékrendszere a számloteriára nézve

Berlinben, Wilhelmstrasse 5 szerencsés nyerők által annyiszor ajánlván. Legyen hát! gondolám, fivéremhez fordultam, a ki Berlinben egy nagy üzletben könyvezető, s tőle kérttem bővebb felvilágosítást sat.

A legjobb és bizalmat gerjesztő tudósítást nyertem ezen, a berlini legjobb körökben forgó tudományos ur egyszerű, s mégis oly előzékeny bánásmódja felől, s hitem, fivérem elismerései által is táplálva, nem csalt meg, mert igen hamar megnyertem az óhajtott és sürgetőleg szükséges

TERNÓT,

50 kr betét mellett nekem igen tetemes összeg.

Köszög. Freiler Julia, nevelőnö.

A számos orvos által ajánlott és fényes sikerrel alkalmazott

Altesti-sérvek

elleni sérv-ir Sturzenegger Gottlieb-től Heribanban, úgy tőle magától, valamint az alábbi raktárok által is kapható. Az épen nem tartalmaz semmiféle ártalmas anyagot, s még régi sérveket is a legtöbb esetben tökéletesen meggyógyít. Ara egy csupornak: 3 ft 20 kr oszt. ért.

Raktár Pesten Formagyi F. „szív Máriához“ címzett gyógyszeráránban.

5—6 [427]

MEGHIVÁS a „Victoria“ biztosító társaság VI-dik rendes közgyűlésére.

A „Victoria“ biztosító társaság t. cz. részvényesei Kolozsvárt a városi „Redoute“ teremben 1872. május 31-én délelőtt 9 órakor tartandó VI-dik rendes közgyűlésére ennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1871. június 17-én tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyvének II. pontja alatt az elnökségre vonatkozó határozatnak intézkedés végett a közgyűlés elé terjesztése.
2. Igazgató választmányi előterjesztés a lefolyt üzletév eseményeiről, és az évi számadásról.
3. A számadásvizsgáló bizottmány jelentése.
4. A számadás felett határozás és a lefolyt évre esendő osztalék megállapítása.
5. Indítványok.
6. A választmányba szükséges tagok és a számadásvizsgáló bizottmány megválasztása. Kolozsvárt, 1872. május 6-án.

A „Victoria“ biztosító társaság igazgatósága:

Simon, alelnök.

Frits, igazgató.

Galgóczy, vezérigazgató.

Kivonat az alapszabályokból:

* 25. §. Közgyűlésen minden részvényesnek megjelenési és tanácskozási joga van.

A szavazatot illetőleg minden 2 uj részvény egy szavazatra ad jogot. A régi részvényekre nézve a szavazati jog a régi alapszabályok szerint változatlanul marad.

Tiz szavazatnál többet senki sem bírhat.

Távollevő részvényesek közönségesen csak szavazatképes részvényesek által képviselhetik magukat: azonban a határozott névre szóló régi részvényeseknél megengedtetik, hogy férjes nők férjeik, kiskoruk és gyámság alatt lévők, gyámjaik és gondnokaik, testületek, alapítványok választott meghatalmazottjaik által képviseltesenek, habár az ily egyének részvényesek nem volnaik is.

Tiz szavazatnál több egy kézben, ily megbízatás után sem egyesíthető, bele érve ebbe már a saját szavazat számot is.

26. §. Egyébiránt a részvényeseknek s azok képviselőinek a közgyűlésen joggyakorolás tekintetéből hivatalos igazoló-jegygyel kell magukat ellátni, mely jegy birtoklójának nevé, állását, a képviselt részvények és az azok után járó szavazat számát foglalja magában, mely jegy szavazat alkalmával mindenkor, tanácskozás alkalmával pedig szükség esetén felmutatandók.

E czéltől az igazgató választmány minden közgyűlés előtt saját kebeléből két tagot választ, kikhez az igazgatóság maga részéről egy harmadikat nevez, kik együtt képezik az igazoló bizottmányt, mely közgyűlés előtt egy héttel folytonosan együtt ülven, a szavazatot igazoló részvények a közgyűlés előtt legalább 3 nappal ennél leteendő, a meghatalmazványok hozzá beadandók, s az általa megvizsgált részvényes jogosítvány és meghatalmazványok alapján az igazoló-jegyeket kiadja, eljárásról a közgyűlés elé terjesztendő jegyzőkönyvet és névjegyzéket vezetvén.

2—3 (472)